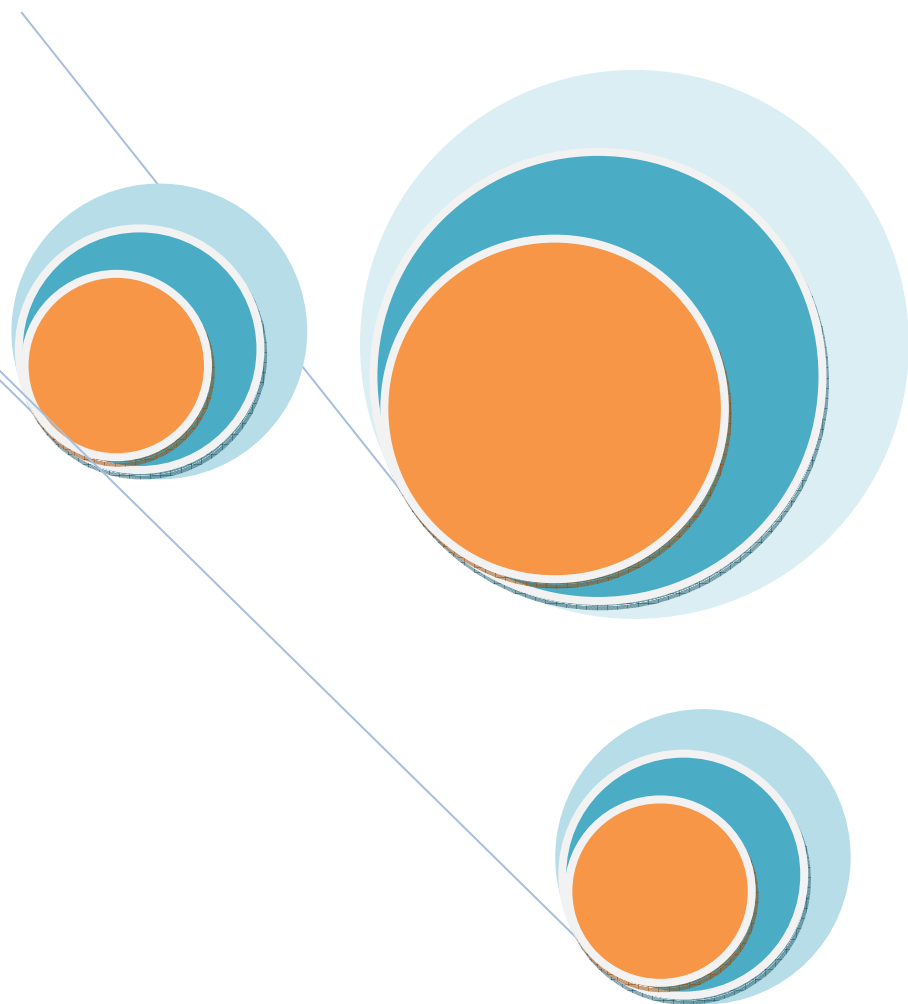

Kétegyháza Nagyközség Önkormányzat

Gyermekvédelmi beszámoló

2012. év

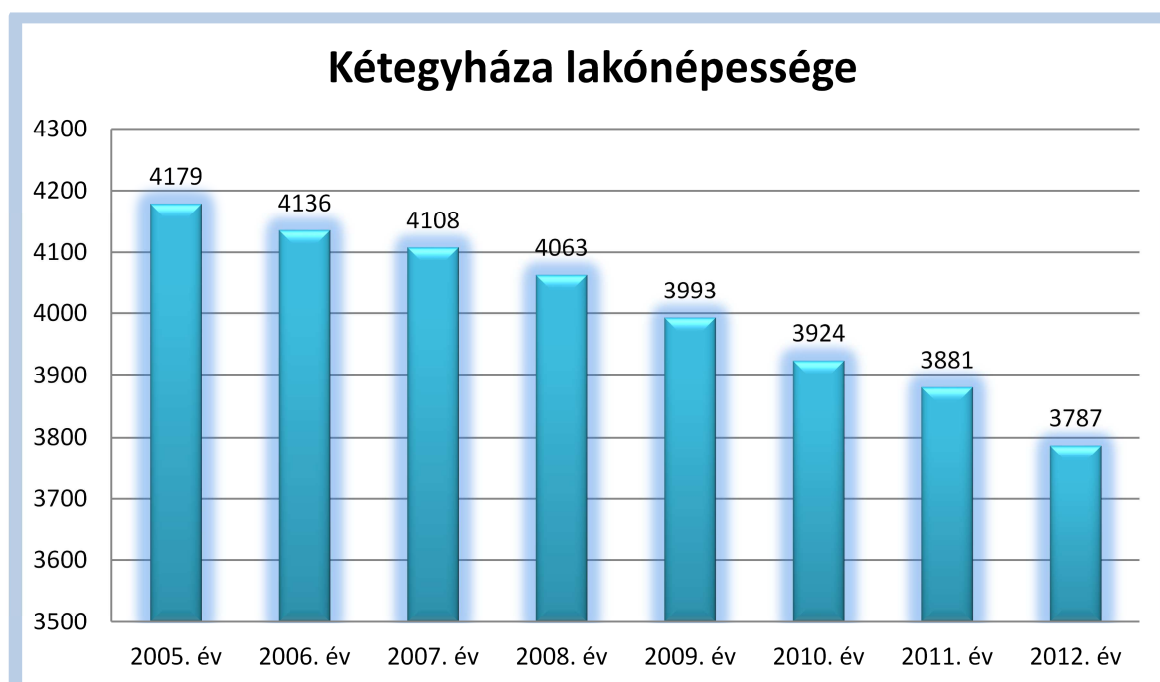
Az 1997. évi. XXXI. törvény 96. §. (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítsen, a Képviselő-testület számára.

A települési önkormányzatok évenkénti, gyermekkel kapcsolatos tevékenységéről szóló beszámolójának kötelező tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

Jelen beszámoló felépítése is ez alapján történt, illetve a településünkön működő óvoda, a két általános iskola, a védőnő, a jegyzői gyámhatóság és a területileg illetékes gyámhivatal részbeszámolóit határozták meg a tartalmat.

A település demográfiai mutatói

A beszámoló első részében a település demográfiai mutatóit elemezzük. Az elemzés alapjául a helyi népesség nyilvántartási rendszer adatbázisában szereplő, Kétegyháza lakónépességére vonatkozó, 2005. és 2012. évek közötti változást mutató adatokat használtuk fel, amelyeket az **1. számú diagram** mutat.

1. számú diagram

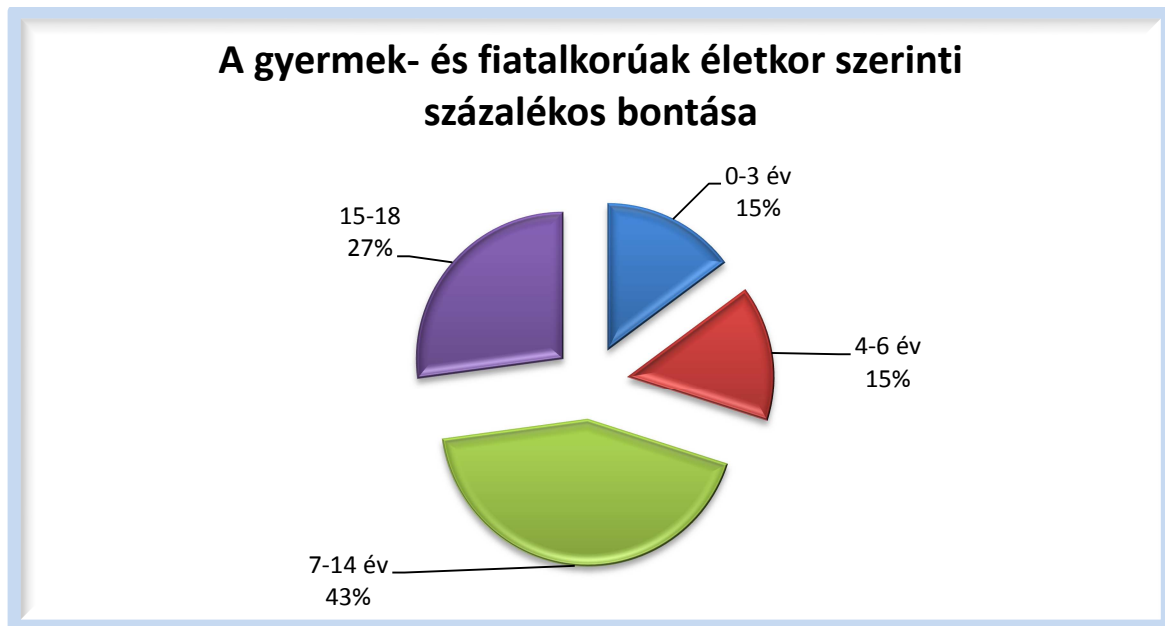
Látható, hogy Kétegyháza lélekszáma sajnos folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A lakónépesség fogalma magában foglalja az adott településen állandó lakóhellyel rendelkező, valamint az egy másik településen állandó lakóhellyel, de az adott településen tartózkodási hellyel rendelkező személyek összességét, leszámítva azon lakosokat, akiknek az adott településen van az állandó lakóhelyük, de egy másik helyen rendelkeznek tartózkodási hellyel. Leegyszerűsítve, a lakónépesség egy adott településen életvitelszerűen élő lakosok számát mutatja be.

A 2005. évi és a 2012. évi adatok között 392 fős csökkenés mutatható ki, tehát látható, hogy Kétegyháza lélekszáma csökkenő tendenciát mutat, azonban jelen elemzés témája elsődlegesen a gyermekkorúak 2012. évi létszáma. Erre vonatkozóan készült el a **2. számú diagram**, amelyben az életkor szerinti bontás alapját a nevelési-, oktatási intézményekbe való bekerülés alapozta meg. Az összlétszám a 0-18 év közötti korosztályt illetően **722 fő**, amelynek az életkor szerinti bontása az alábbiak szerint alakult:

- 0-3 év közötti: 107 fő;
- 4-6 év közötti: 109 fő;

- 7-14 év közötti: 310 fő;
- 15-18 év közötti: 196 fő.

A diagram segítségével a százalékos arány is jól láthatóvá válik.

2. számú diagram

Az Önkormányzat gyermekek védelmi rendszerén belül nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásai

A pénzbeli, illetve természetbeni ellátásokat, valamint megállapításuk feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. Ennek alapján a pénzbeli és természetbeni ellátások csoportjába

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény;
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás;
- óvodáztatási támogatás és a
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás tartoznak.

A fenti rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, az óvodáztatási támogatás és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránti kérelmek elbírálása a gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) számú Kormányrendelet értelmében a Jegyző hatáskörébe tartoznak, míg a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelmeket átruházott hatáskörben a Polgármester bírálja el.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** megállapításának elsődleges feltétele, hogy a gyermeket gondozó család egy főre eső jövedelme ne haladhatja meg a 37. 050.-Ft-ot, egyedül álló szülő esetében a 39. 900.-Ft-ot, továbbá a gyermeket gondozó család tagjai külön-külön ne rendelkezzenek a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének húszszorosát (570.000.-Ft), együttvéve pedig hetvenszeresét (1. 995. 000.-Ft) meghaladó értékű hasznosítható vagyonnal.

Ezen feltételek fennállása 2012. évben **187 kérelmező** esetében igazolódott, mely magában foglalja a nagykorúság okán, saját jogon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő **31 fő** fiatal felnőttet is Kiskorúakra kivetítve az adatot ez **310 főt** érintett. Ezek az adatok a 2012. évben benyújtott és pozitívan elbírált kérelmeket tartalmazza.

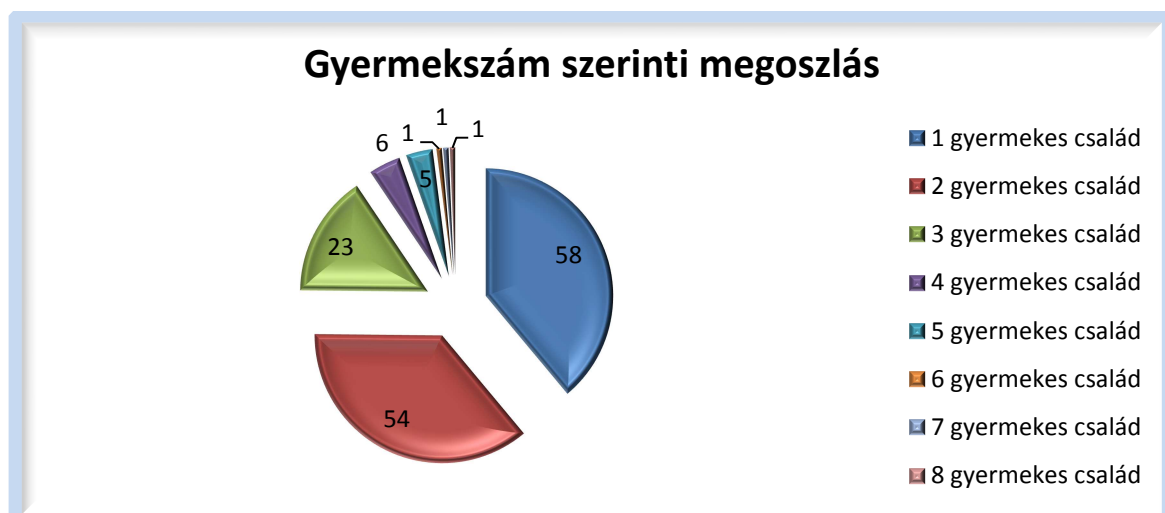
A gyermekek és ezzel együtt az őket nevelő családok anyagi helyzetének megítéléséhez hozzájáruló információ a családok egy főre eső jövedelem szerinti megoszlása, amely az alábbiak szerint alakult:

- 0.-Ft – 37. 050.-Ft közötti jövedelem: **182 család;**
- 37. 051.-Ft – 39. 900.-Ft közötti jövedelem: **5 család.**

3. számú diagram

A fenti adatokkal kimondottá válik a településen élő **hátrányos helyzetű** gyermekek száma is, hiszen ennek az alapja a család rossz anyagi helyzetét igazoló körülmények hitelt érdemlő bizonyítása alapján megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, mint ellátási forma. A családok anyagi helyzete mellett érdekes adat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok gyermekek száma szerinti megoszlása, melyet a **4. számú diagram** illusztrál. Látható, hogy a jogosult családok közel fele-fele megoszlásban 1 illetve két gyermekesek. Egyre kevesebb a három, négy, illetve többgyermekesek száma.

4. számú diagram

A 2012. évben benyújtott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kérelmek közül 22 elutasítás történt, ebből 18 esetben egy főre eső jövedelemhatárt meghaladó bevétel miatt, 4 esetben pedig egyéb ok miatt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tárgyév augusztus 1. napján való fennállása esetén augusztus hónapra, november 1. napján való fennállása esetén november hónapra tekintettel további 5. 800.-Ft összegű támogatás került kiutalásra a jogosult részére.

2012. augusztus hónapban a fenti szabálynak megfelelően **188 jogosult részére, 305 gyermek** jogán került kifizetésre 5. 800.-Ft (1. 769. 000.-Ft), illetve 2012. november hónapban – a vonatkozó jogszabály módosulása értelmében – **180 kérelmező részére, 306 gyermek** jogán került átadásra 5. 800.-Ft (1. 774. 800.-Ft) értékű Erzsébet-utalvány. Ez összesen: **3. 543. 800.-Ft.**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján a gyermek, illetve a család egyéb kedvezményekhez is hozzájut. Ilyen az ingyenes tankönyvellátás és az étkezési térítési díj fizetése alóli mentesség, amely esetben a kedvezmény mértéke 100% 1-8. osztályig.

A gyermeket nevelő családok rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság hiányában is részesülhetnek 50 %-os intézményi étkezési térítési díjkedvezményben, amennyiben:

- három- vagy több gyermeket nevelnek, vagy;
- az érintett gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos.

A kedvezmény biztosításához az Önkormányzat normatív támogatást vehetett igénybe, amelynek felhasználását és megoszlását az alábbi táblázat, illetve az alatta lévő szöveges rész tartalmazza.

Térítés mértéke/fő	Márki Sándor Ált. Isk.	Román Nemzetiségi Ált. Isk.	Román Nemzetiségi Óvoda	összesen
100%-os kedvezmény	69 fő	54 fő	67 fő	190 fő
50 %-os kedvezmény	13 fő	19 fő	4 fő	36 fő
összesen	82 fő	73 fő	71 fő	226 fő

1. számú táblázat

Tankönyvtámogatásban a két intézményt illetően összesen 101 fő részesült, amelynek összege azonos volt a megrendelt tankönyv értékével, 10. 000.-Ft-al, összesen 1. 010. 000.-Ft.

További – az előző segélyformára való jogosultság esetén adható – juttatás a **kiegészítő gyermekvédelmi támogatás**, mely annak a gyermeket családba fogadó személynek állapítható meg, aki nyugdíjban, vagy nyugdíjszerű ellátásban részesül. 2012. évben még **2 fő** részesült ebben az ellátásban **2 kiskorú gyermek** jogán, azonban mindkét ellátás megszüntetésre került egyik esetben a jogszabályban meghatározott egy főre eső családi jövedelemhatár feletti bevétel miatt, másik esetben pedig a gyám nyugdíjszerű ellátásnak megszűnése miatt. Így 2012. évben csupán **87. 780.-Ft** került kifizetésre ezen ellátásra való jogosultság címén.

További rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó ellátási forma az **óvodáztatási támogatás**. A megállapítás feltétele a három-, illetve négyéves gyermek óvodába íratása és a rendszeres intézménylátogatás biztosítása a szülő részéről, valamint a gyermek szüleinek, gondozóinak a 8. általános iskolai osztályt meg nem haladó iskolai végzettsége.

Az első alkalommal biztosított támogatás a jogszabály alapján természetben nyújtott 20. 000.-Ft értékű hozzájárulás a gyermek óvodáztatásához, továbbiakban pedig 10. 000.-Ft-os pénzbeli támogatás nyújtható. 2012. év folyamán **4 gyermeket illetően történt** első alkalommal való természetbeni juttatás kiutalása a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának közreműködésével (80. 000.-Ft). Az előző években történt jogosultsági feltételek fennállása igazolódott még **2**

gyermek esetében az év mindkét kifizetési időpontjában (40. 000.-Ft). Ez összesen **120. 000.-Ft** óvodáztatási támogatásra fordított összeget jelentett az elmúlt évben.

A gyermekekről való gondoskodásnak egy speciális, természetbeni formája a nyári gyermekétkeztetés, amelynek keretén belül 2012. évben **121 gyermeket** étkeztettünk napi egyszeri meleg étel formájában **54 munkanapon** keresztül, **2. 871. 440.-Ft** értékben.

A **rendkívüli gyermekvédelmi támogatás** 2012. évben a Polgármester hatáskörében **7 esetben** került megállapításra, **27. 000.-Ft** összegben, illetve 2 esetben került sor elutasításra.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény azonban a pénzbeli és természetbeni ellátások biztosításán túl is meghatároz a települési önkormányzatok számára kötelező feladatokat a gyermekekkel kapcsolatban. Komplex, egymásra ható feladatellátás bontakozik ki a pénzbeli, természetbeni juttatások rendjének és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, szakellátások tevékenységének, illetve a hatósági intézkedések együtteséből. Kétegyháza Nagyközség 2011. január 01. napja óta a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi ellátásokat feladat ellátási szerződés útján a Gyula és Környéke Többcélú Kistérség Egységes Szociális A beszámolóinak tehát szerves része a Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi munkájának ismertetése.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

Kétegyháza Nagyközség területén a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, a Gyulai Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménye Kétegyházi Intézményegységének keretében működő Gyermekjóléti Szolgálat, mely önálló szakmai egységként működik. Működtetése kötelező feladata a településnek.

Munkánkat az elmúlt évben is a hatályos és mindig változó jogszabályok, a szakmai programban meghatározott célok, feladatok szerint végeztük.

A feladatellátás személyi feltételei: a feladatellátás 1 fő önálló családgondozóval történik. A családgondozó képesítése megfelel az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben foglalt követelményeknek.

A feladatellátás tárgyi feltételei: a gyermekjóléti szolgálat épületének elhelyezkedése ideális, az irodák berendezése megfelelő. Várakozásra, esetmegbeszélésre, családok fogadására alkalmas helyiségekkel rendelkezünk. A munkatársak számára megfelelő környezet, számítógép, telefon, nyomtató, fénymásolási lehetőség, a szükséges szakirodalom, a hatályos jogszabályok rendelkezésre állnak.

A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a szociális munka eszközeivel hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a gyermekjóléti szolgálat munkatársa szociális munkás végzettséggel, személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítja meg. A munkatárs rendelkezik azokkal a kommunikációs, szociális, empátikus készségekkel, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a kliensekkel való eredményes kapcsolattartáshoz.

A Gyermekjóléti Szolgálat rendelkezik alapító okirattal, működési engedéllyel, szervezeti és működési szabállyal, szakmai programmal, munkaköri leírással.

A feladatellátást meghatározó jogszabályok:

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről;
1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról;
1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet; a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről;
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről;
1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról;
226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról;
1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról;

A Gyermekjóléti Szolgálat működési területe: a gyermekjóléti szolgálat alapfeladatait Kétegyháza nagyközségben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező családok, gyermekek esetében látja el.

Alapszolgáltatásunk korra, fajra, nemre, családi állapotra, társadalmi helyzetre való tekintet nélkül önkéntes alapon, alanyi jogon és térítésmentesen vehető igénybe.

A Gyermekjóléti Szolgálat fő feladatköre a családokkal való rendszeres kapcsolattartás, amely a családgondozás keretében és ügyfélfogadással valósul meg. A családgondozó szükség szerint látogatja a gondozásban, védelemben részesülő gyermekeket. Életvezetési tanácsadást nyújt annak érdekében, hogy a szülők nagyobb figyelmet fordítsanak a gyermekek testi-lelki- értelmi-érzelmi fejlődésére.

Családgondozás: a gyermekjóléti szolgáltatás legfontosabb feladata.

A családgondozást indokoló tényezők:

A család részéről önkéntesen, vagy jelzőrendszer jelzése alapján feltárt olyan körülmény, amelyek nem veszélyeztetik közvetlenül a gyermek fejlődését, de segítséget, támogatást igényelnek.

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatba került család, amely segítség nélkül a gyermek veszélyeztetettségéhez vezetne, ezt azonban a gondozás elkerülhetővé teszi.

A gyermek valamilyen mértékű veszélyeztetettsége, amelyre a jelzőrendszer hívja fel a figyelmet, illetve valamely hatóság által elindított eljárás következménye, de igénybe vehető önkéntesen is. Oka leggyakrabban a családok – vagy valamelyik szülő nem megfelelő, a gyermek egészséges testi – lelki – erkölcsi fejlődését veszélyeztető életvitele, nehéz anyagi helyzet, nevelési hiányosságok, a gyermek nem elfogadható magatartása és teljesítménye.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztető okok feltárása, javaslat készítés ezek megoldására, együttműködés a közoktatási intézményekkel, a nevelési tanácsadóval, az egészségügyi szolgáltatókkal, különösen a védőnői szolgálattal, a házi orvossal, házi gyermekorvossal, valamint más érintett személyekkel és szervezetekkel.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

Családgondozás, a család működési zavarainak oldása, elhárítása, családi konfliktusok megoldásának elősegítése különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében. Egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozások kezdeményezése, a védelemben vett gyermek gondozási és nevelési tervének elkészítése, a szülővel és a gyermekkel fenntartott segítő kapcsolat során elősegíti a szükséges változások elérését, javaslatot tesz a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

A családgondozás biztosítása a család megfelelő nevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához és a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításához. Javaslatot tesz a Gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő körülményeiben, életvitelében változás állt be. A nevelésbevitel felülvizsgálatakor javaslatot készít a gyermek további sorsát illetően.

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek utógondozását, melynek célja, hogy elősegítse a családi környezetbe való visszailleszkedést, az önálló élet megkezdését.

A gyermek utógondozását a lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat végzi.

A táblázatból láthatjuk, a 2012-es évben Kétegyházaán a Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba került gyermekek nem és korcsoport alapján történő megoszlását.

Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelemben vétel	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Összesen
Összesen (fiú+lány)	0-2 éves	3	2	2		7
	3-5 éves	13	3	2	2	20
	6-13 éves	27	13	-	6	46
	14-17 éves	31	9	-	2	42
Összesen:		74	27	4	10	115
Ebből lány		37	16	1	4	58
Családok száma		35	10	1	5	51

2. számú táblázat

A korcsoportokat vizsgálva megállapítható, hogy a legtöbb probléma még mindig az iskoláskorú gyermekek körében észlelhető, amely leginkább az iskolai hiányzásokból adódik.

A probléma megszüntetését célozta több törvény egymáshoz kapcsolódó változása; a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény és a közoktatásról 1993. évi LXXIX. törvény. A módosítás lényege az igazolatlan iskolai hiányzások védelemben vétellel és iskoláztatási támogatás megvonással történő szankcionálása. A törvényi változás a tankötelezettség teljesítésének javulását hozta.

A 2. számú táblázatban látható két év adatai közötti minimális eltérés. Az alapellátásban gondozott gyermekek száma kismértékben csökkent, míg a védelemben vett gyermekek száma eggyel emelkedett, az átmeneti nevelt gyermekek száma eggyel csökkent.

Év	Alapellátás gyermek/család	Védelemben vett gyermek/család	Átmeneti nevelt gyermek/család
2011	80/24	26/11	11/5
2012	74/35	27/10	10/5

3. számú táblázat

A gyermekjóléti szolgáltatás az esetlezést követően az alábbi okok miatt következhet be:

- eredményes családgondozás;
- a gyermek nagykorúvá válása;
- lakóhelyváltozás miatt az illetékességünk megszűnik.

2012-es évben az alábbi módon alakultak az esetlezési adatok:

- 15 család 26 gyermeke esetében az eredményes családgondozásnak köszönhetően az esetek lezárásra kerülhetett;
- 9 család 9 gyermeke tekintetében a nagykorúvá válásuk eredményezte, hogy kikerültek a gyermekjóléti szolgáltatás látóköréből;

- 3 család 6 gyermeke esetében a család elköltözése miatt illetékességünk megszűnt.

Alapellátás keretében új gondozásra 20 család 33 gyermek esetében került sor.

A veszélyeztetettség kialakulásában 2012-ben főként anyagi és környezeti okok szerepeltek. Környezeti okok a gyermeket gondozó szülők nevelési tevékenységében lévő okok: ezek leggyakrabban az elhanyagolás, mentálhigiénés problémák, szülők életmódja, családi krízis, munkanélküliség, stb.

Az évi közmunkaprogram elindulásakor időszakosan rendeződnek az egyének a családok jövedelmi viszonyai, de ennek ellenére vannak olyan személyek, akik a közmunkásként történő foglalkoztatást nem fogadják el, veszélyeztetve ezzel a család rövid és hosszú távú megélhetését.

A családok egyik legnagyobb problémája a közüzemi számlák fizetésének nehézsége, elmaradása, valamint felhalmozódása.

Segítségnyújtásunk – többek között - kiterjed a kliensek ügyintézésében történő közreműködésre, helyi szociális kérelmekkel, segélyekkel kapcsolatos ügyek bonyolítására.

Az alábbi tábla a szolgálat által kezelt esetek probléma típus szerinti bontását mutatja.

Probléma típusa	Kezelt problémák száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Anyagi (megélhetési, lakhatási stb)	225	19
Gyermeknevelési	167	27
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	87	11
Magatartászavar, teljesítményzavar	136	10
Családi konfliktus	23	3
Szülők vagy család életvitele	11	10
Szülői elhanyagolás	212	29
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	6	3
Fogyatékoság, retardáció	13	2
Szenvedélybetegség	3	1
Összesen:	883	115

4. számú táblázat

2012-ben tovább növekedett azon családok száma, ahol előfizetői mérőórát szereltek fel. Lényege és célja, hogy a család csak olyan mértékben használja az áramszolgáltatást, ahogy a felhalmozott tartozást és a fogyasztást rendezni tudja. Előrefizetős mérővel rendelkező családok számára gyakran segítünk a feltöltő kóddal kapcsolatos ügyintézésében.

Lakáskörülmények miatt akkor kerül veszélyeztetett helyzetbe a kiskorú gyermek, ha kedvezőtlenek a lakás tárgyi körülményei, egészségtelen lakásviszonyok állnak fent (pl. fűtés hiánya, villany, víz).

2011-ben a kezelt problémák száma 578 volt, 2012-ben 883-ra emelkedett.

Eseteink között emelkedő számban fordul elő a szülők részéről gyermeknevelési, a gyermekek részéről magatartási probléma. Nagy hangsúlyt fektettünk a szülői elhanyagolásból adódó problémák kezelésére, a gyermek alapvető szükségletei kielégítésének hiányára.

Családlátogatásaink általános célja, hogy a családokat, gyermekeket saját lakókörnyezetükben megismerjük, életvitelük, életkörülményeik, szokásaik előttünk ismertté váljanak.

Melyek a leggyakoribb veszélyeztető okok?

A gyermek megfelelő táplálásának, öltöztetésének és védelmének elmulasztása, de számos más forma is előfordul. A szülő elmulasztja a gyermek számára a megelőző orvosi ellátást, így a védőoltások és a rutin fizikális vizsgálatok biztosítását. Késedelmesen keresi fel az orvost a gyermek betegsége esetén, s ezzel súlyosabb állapot kialakulását idézheti elő, vagy hanyagságával a gyermek életét kockáztatja.

További gyakori okként említhető az indokolatlan iskolai hiányzás, szülői hanyagság miatt. Iskolai hiányzás esetén a közoktatási intézménnyel és a családdal haladéktalanul megtörténik a kapcsolatfelvétel.

Ritkább esetben, felügyelet nélkül hagyott gyermek.

Az egyik leggyakrabban előforduló probléma a családok helytelen értékrend felállítása, s ennek részbeni következménye az anyagi, megélhetési gond. Döntő kérdés, hogy amennyiben a család nem tudja biztosítani a gyermek neveléséhez szükséges alapvető feltételeket, akkor hogyan és milyen mértékben kell belépni és segítséget nyújtani a gyermek a család számára.

Nagy a jelentősége az iskolai kedvezményes vagy ingyenes étkeztetésnek, de ez még nem oldja meg a lakáskörülményeket, a téli fűtést, a nyugodt tanulási feltételeket. Fontos, a családdal való kapcsolatfelvétel során a bizalom kialakítása, hogy a szülők és a gyermek elfogadja a segítségnyújtást.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója jelzés, írásos anyag nélkül nem keresheti fel a családot, hisz ok nélkül nem léphet be egy család intim szférájába. Az írásos jelzést a jogszabályi háttér is előírja. 2012-ben a jelzések minden esetben írásos formában történtek.

A családot tájékoztatjuk a gyermekjóléti szolgálat feltételéről, tartalmáról, a gyermekek jogairól a szülői kötelezettségről, a vezetendő nyilvántartásról, adatlapokról. Az eredményes gyermekvédelmi munka érdekében gondozási tervet készítünk, mely tartalmazza a célt, a felelősöket, a vállalt feladatokat és a határidőt. A gondozási terv konkrét feladatokat tartalmaz, amelynek követésével a gyermek veszélyeztetettségének megszűnése valószínűsíthető.

Amennyiben a szülő vagy a gyermek együttműködése nem megfelelő és a veszélyeztetettség nem szüntethető meg alapellátás keretein belül, a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz a Gyámhatóság felé a gyermek, védelembe vételére.

A védelembe vétel során a családgondozóval való együttműködés kötelező, a családgondozó a védelembe vételi határozat alapján egyéni gondozási-nevelési tervet készít. A védelembe vétel hatékonyságát a Gyámhatóság legalább évente egy alkalommal felülvizsgálja. A családgondozó a felülvizsgálat során helyzetértékelést készít a védelembe vétel körében végzett családgondozói tevékenységről, és megalapozott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, továbbá szükség esetén más gyermekvédelmi intézkedésre.

A problémák megoldását célzó szakmai tevékenységek számát 4. számú táblázat mutatja.

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	316	90
Tanácsadás	160	57
Segítő beszélgetés	15	8
Hivatalos ügyekben való közreműködés	121	46
Családlátogatás	308	95
Közvetítés más szolgáltatásba	18	10
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	6	6
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (átmeneti nevelésbe vétel)	1	1
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (védelembe vétel)	12	27
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	2	9
Konfliktuskezelés	2	1

Szakmaközi megbeszélés	6	-
Esetkonferencia	3	3
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-	-
Adományozás	74	41
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	3	3
Összesen	1047	397

5. számú táblázat

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának feladata, hogy az átmeneti nevelésben lévő gyermekek családjával intenzív családgondozás segítségével felkészítse a gyermek családba történő visszahelyezését. 2012-ban négy család esetében végeztünk családgondozást, ezen családok gyermekei átmeneti nevelésbe kerültek. Egyik esetben sem kerülhetett sor a gyermek családjába történő visszahelyezésére. A gyermek-szülő kapcsolattartásának fenntartására ösztönözzük a szülőket, megakadályozva ezzel az érzelmi elszakadást.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik a településen élő gyermekek veszélyeztetettségének figyelemmel kísérése, melynek legalapvetőbb formája a jelzőrendszer működtetése.

- Kétegyházán a jelzőrendszeri tagok:
- Bölcsőde;
- Óvoda;
- Román Nemzetiségi Általános Iskola;
- Márki Sándor Általános Iskola;
- Harruckern János Közoktatási Intézmény;
- Védőnői Szolgálat;
- házi orvosok;
- a rendőrség munkatársai.

Rendszeresen kapunk jelzéseket a környékbeli középfokú oktatási intézményektől, az általuk észlelt, főleg igazolatlan hiánnyal kapcsolatos problémákról.

Rendszeres kapcsolatban állunk a Gyámhivatallal és a Semmelweis kórház szociális munkásaival. A jelzőrendszeri tagok közül a védőnőtől érkezett a legtöbb jelzés. 2012-ben is problémát okozott a fejtetvesség, a rühesség, a védőoltás elmaradása és három kiskorú terhességét is jelezte a védőnő.

2012. évi jelzések, összehasonlítva az előző évekkkel.

Jelzést adó	2009	2010	2011	2012
Egészségügyi szolgáltató	10	5	12	20
Ebből védőnői jelzés	7	1	12	19
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	2	2	1	1
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-	-	1	1
Közoktatási intézmény	44	98	11	10
Rendőrség	4	-	1	3
Ügyészség, bíróság	-	-	3	
Pártfogó felügyelet			2	
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-	-	-	
Áldozatsegítés	1	-	-	

Állampolgár	9	2	-	4
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	41	7	24	16
Összesen	111	114	55	55

6. számú táblázat

A jelzőrendszer tagjai munkájukat felelősségteljesen, szakszerűen végzik. Probléma észlelése esetén azonnal jelzéssel fordulnak gyermekjóléti szolgálatunkhoz.

Egyéb tevékenységek

2012-ben a Családsegítő Szolgálattal karöltve folyamatos gyűjtőmunkát végeztünk adományok szerzésére. Egyre nagyobb számban sikerült ruhaadományokhoz jutnunk magánszemélyektől is. Gyűjtésünk bútorokra, kályhákra, gáztűzhelyekre és minden olyan tárgyi eszközre irányult, melyből a rászorultak oldalán hiány mutatkozott. Az összegyűlt holmikat eljuttattuk a legnagyobb szükségét szenvedő, főként gyermekes családokhoz.

2012.-ben két alkalommal fogadtuk és osztottunk Európai Unió adományokat a Katolikus Karitasz koordinálásával. A gyermekjóléti szolgálat munkatársával együttműködve történt meg az élelmiszer adományok célba juttatása.

A gyermekek nyári étkeztetésének megszervezésében és lebonyolításában vettünk részt az iskolai tanév végétől a 2012-2013- as tanévkezdésig.

A gyermekvédelmi törvény által előírt éves gyermekvédelmi tanácskozást a 2011-es évre vonatkozóan a szokásos meghívottakkal márciusban megtartottuk. 2012-ben a szükséges esetmegbeszélések megtörténtek, esetkonferenciára három alkalommal került sor.

2012-ben a szakmai működés ellenőrzése megtörtént. Az ellenőrzés során hiányosságokat nem tártak fel.

A Bölcsőde 2012. évi gyermekvédelmi munkájáról

A bölcsőde személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény, amely a gyermekjóléti alapellátás körébe tartozik.

A gyermekvédelmi törvény megadja az esélyt a rászoruló, szegény családoknak, hogy azok, akik nem tudják gyermeküket otthon megfelelő körülmények között gondozni, nevelni, felvehetőek legyenek a bölcsődébe.

A kedvezményre jogosult gyermekeket, ingyenes vagy 50%-os bölcsődei ellátás illeti meg.

A kisgyermekgondozók nagy figyelmet fordítanak a gyermekek testi-lelki fejlődésére. Ha rendellenességet észlelnek, felveszik a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival és a jelzőrendszer illetékes tagjaival.

Célunk továbbra is az, hogy minden gyermek felvételre kerüljön, akinek szüksége van a napközbeni bölcsődei ellátásra.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködésünk szoros és eredményes. A bölcsőde a gyermekjóléti jelzőrendszer tagjaként gyermekvédelmi tevékenységet is ellát. Folyamatosan jelzik a látókörünkbe került, szociális hátrányokkal élő, vagy veszélyeztetett gyermekeket a gyermekjóléti családgondozó felé. A gyermekjóléti szolgálat kérésére minden esetben helyet biztosítunk azoknak a gyermekeknek kiknek megfelelő fejlődése érdekében a bölcsődei gondozás elengedhetetlen.

Amennyiben a bölcsődében gondozott kisgyermek érintettsége fennáll, rendszeresen részt veszünk védelembé vételi eljárásban, felülvizsgálatokon, esetkonferenciákon.

Az intézmény férőhelyszáma 30 fő. Nem csak helyi, de eleki kisgyermekes családok közül is többen igénylik kisgyermekük elhelyezését településünk bölcsődéjében. Elek városában ugyanis nincs helyben biztosítva a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátása.

Intézményünk 3 csoporttal működik, 5 fő kisgyermeknevelő látja el a gyermekek gondozását, nevelését.

2012-ben 50 fő beiratott gyermek volt az intézményben. Ebből a létszámból 13 fő ingyenesen étkező, 4 fő 50%-os kedvezményrel étkező.

Kapcsolataink

Bölcsődénk tartalmas, jó kapcsolatot alakított ki az óvodával. Ennek eredményeképpen megismertük az óvodai nevelés céljait, tartalmát és lehetőséget adtunk az óvónők számára a bölcsődei gondozó- nevelő munkába való betekintésre. Igyekszünk a gyermekek számára zökkenő mentesebbé tenni a bölcsődéből az óvodába való átmenetet.

A védőnő havi rendszerességgel látogatja a bölcsődébe járó gyermekeket. Egészségügyi, higiénés probléma felmerülése esetén azonban a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóját is bevonva meg tudjuk szüntetni a gyermekeket veszélyeztető tényezőket.

Lehetőség van a tapasztalatcserére, tanácsadásra, problémák megbeszélésére is.

Bölcsődeorvosunk rendszeresen látogatja a bölcsődét. Figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését. Részt vesz az élelmezésvezetővel és a bölcsőde vezetőjével együtt a korcsoportra bontott étlap elkészítésében.

Jó munkakapcsolatot alakítottunk ki egymás kompetenciájának kölcsönös tiszteletben tartása mellett azokkal az intézményekkel, melyekkel a kisgyermeket nevelő családok is kapcsolatba kerülhetnek.

A régió bölcsődéivel, valamint a Dél-alföldi Regionális Módszertani Bölcsődével szakmai együttműködést alakítottunk ki.

Bölcsődénk jövőbeni céljaként szerepel szolgáltatásunk minél szélesebb körben való megismertetése, amelyet szóróanyagok összeállításával és a szülők számára nyílt napok szervezésével kívánunk megvalósítani.

Hatósági intézkedések

Visszatérve a Polgármesteri hivatalban folyó munkához, el kell mondani, hogy azon a ponton, amikor a gyermekjóléti szolgáltatás keretén belül biztosított alapellátás nem oldja meg a problémát, a kiskorú érdekében tett intézkedések következő helyi lépcsőfoka a hatósági intézkedések megtétele. Ezen intézkedések hatásköri címzettje 2012. évben a települési önkormányzat jegyzője. A járási hivatalok felállítását övező hatásköri változások eredményeképpen 2013. január 01. napjától a hatósági intézkedések kikerültek a Jegyző, mint I. fokú gyámhatóság hatásköréből, melyek immár a Járási Gyámhivatalokhoz tartoznak.

• Védelembe vétel

Ha egy gyermek veszélyeztetett és a szülő, vagy törvényes képviselő nem tudja, vagy nem akarja megszüntetni a veszélyeztetettséget már az alapellátások önkéntes igénybevételével sem, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi.

Védelembe vett kiskorúak száma 2012. évben **8 fő**.

Megszüntetett védelembe vétel **8 kiskorú** esetében történt meg.

2012. év december 15-én nyilvántartott, védelembe vett kiskorúak száma **25 fő, 6** családból.

Az elmúlt esztendőben több alkalommal sor került a szülői elhanyagolás miatti védelembe vétellel egyidejűleg történő családi pótlék 50 %-nak természetbeni formában történő biztosításának elrendelésére, továbbá az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás miatti, védelembe vétellel egyidejű, vagy azt követően elrendelt iskoláztatási támogatás felfüggesztésére, szüneteltetésére.

Védelembe vétellel egyidejűleg a családi pótlék 50 %-nak természetbeni formában való biztosításának elrendelése **7 kiskorút érintett.**

50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás miatti védelembe vétel és ezzel egyidejű iskoláztatási támogatás felfüggesztésének elrendelésére **5 gyermek** esetében, míg fennálló védelembe vétel melletti felfüggesztés elrendelésére **7 gyermek** esetében került sor.

Amennyiben 50 órát meghaladóan 16 év feletti, tanköteles korú gyermek mulasztott igazolatlanul, úgy az iskoláztatási támogatás szüneteltetése elrendelésének kezdeményezése történt, 2012. évben **5, már védelembe vett kiskorú esetében.**

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása és az iskoláztatási támogatás felfüggesztése esetében a gyermekek jogán, e jogcímen járó összeget a kirendelt eseti gondnok kezelte és használta fel a szülőkkel való szoros együttműködés mellett. Ami azt jelenti tehát, hogy a család természetben kapta meg az ellátást.

Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésekor a gyermekek járó összeg folyósítását szüneteltették mindaddig, míg a szüneteltetés megszüntetésére okot adó körülmény be nem állt a felülvizsgálatok során, mely idő alatt a gyermekek után járó összeg semmilyen formában nem került a családhoz.

Eljárási különbség még a két intézkedés között, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, valamint az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről a Jegyző hozta meg a döntést, míg az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének elrendeléséről a Magyar Államkincstár területileg illetékes igazgatósága döntött a Jegyző kezdeményezésére.

A vonatkozó jogszabályok módosítása értelmében a 2012. szeptember 1. napját követően indított új eljárás esetén, illetve folyamatban lévő eljárás felülvizsgálata alkalmával korra való tekintet nélkül minden 50 órát meghaladóan igazolatlanul mulasztott tanköteles gyermeknél az iskoláztatási támogatás szüneteltetése kezdeményezésének van helye.

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a védelembe vétellel a gyermekek veszélyeztetettsége részben, vagy egészben felszámolható és további hatósági intézkedésekre nincsen szükség, de előfordul – főként az iskolai mulasztások miatt –, hogy elkerülhetetlen a védelembe vétel több éven át való fenntartása, és így a Gyámhivatal közreműködése. 2012. évben **1 kiskorú** esetében került sor az áttételre az eredménytelennek mondható, **10 kiskorú** esetében pedig a két éven fennálló és eredménytelennek mondható védelembe vétel miatt.

- **Ideiglenes hatályú elhelyezés**

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban helyezi el. Erre 2012. évben jegyzői hatáskörben **1 alkalommal** került sor, **4, a szülők által súlyosan veszélyeztetett kiskorú esetében.**

- **Családi jogállás rendezése**

Az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermekek családi jogállását legkésőbb 3 éves korukig rendezni kell.

A családi jogállás leggyakrabban teljes hatályú apai elismeréssel történik. Ez azt jelenti, hogy a gyermek születése előtt, vagy azt követően a szülők együttesen megjelennek az arra hatáskörrel rendelkező hatóságnál és a gyermeket az apa elismeri.

Ha a szülők önállóan nem jelentkeznek a rendezetlen családi jogállású gyerekük ügyében, úgy (2012. évben még) a Jegyzői Gyámhatóság, illetve Városi Gyámhivatal előtt hivatalból eljárás indul.

2012. évben településünkön:

- nyilvántartásba vett, apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorúak száma: **1 fő**;
- jegyző előtt teljes hatályú apai elismeréssel rendeződött családi jogállások száma: **2 fő**;
- apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorúak száma 2012. december 15-én: **5 fő**.

Gyula Város Gyámhivatalának hatósági intézkedései

A jegyzői gyámhatósági munka több ponton is összekapcsolódik a gyámhivatali hatósági munkával. Kétegyháza Gyámhatósága Gyula Város Polgármesteri hivatalának Családvédelmi és Egészségügyi Osztály Gyámhivatala illetékességi területéhez tartozik. Ennek a hivatalnak a 2012. évi, Kétegyházát érintő tevékenysége az alábbiakban összegezhető.

A jegyzői gyámhatóság által elrendelteken túlmenően a Városi Gyámhivatal részéről nem vált szükségessé további ideiglenes hatályú elhelyezés kétegyházi illetőségű gyermekekkel kapcsolatban. A Kétegyháza Jegyzője által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezéseket a Gyámhivatal felülvizsgálta és a lefolytatott eljárás eredményeképpen, és a beszerzett szakértői véleményben foglaltak ismeretében a gyermekeket védelembe vétel mellett otthonukba visszahelyezték.

Az eredménytelen védelembe vétel okán, illetve a két év elteltével a Városi Gyámhivatalhoz áttett **11 gyermek** ügyében **6 gyermek** a védelembe vételt fenntartották, 1 esetben, **5 kiskorút érintően** a felülvizsgálati eljárás jelenleg is folyik. Átmeneti és tartós nevelésbe vételre 2012. évben nem került sor.

Oktatási-, nevelési intézmények gyermekvédelmi tevékenysége

A beszámoló további részében a településünkön működő oktatási-, nevelési intézmények gyermekvédelmi tevékenységével kapcsolatos munkáját ismerhetjük meg.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Ennek átfogó vizsgálata érdekében az oktatási intézményektől is tájékoztatást kértünk, melynek alapján készült jelen beszámoló következő része.

Az oktatási-, nevelési intézmények beszámolójából kitűnik, hogy még mindig jelentős a halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma. Ennek a számnak a csökkenő változása a közeljövőben nem is várható, hiszen ez függvénye a családok anyagi helyzetének, illetve a szülők iskolai végzettségének.

Minden intézményben gondot okoz, hogy az általános gazdasági helyzet miatt sok család él rossz szociális körülmények között, ami maga után vonja az elmaradottságot, az ingerszegény környezetet. Általában a többgyermekes családokat fenyegeti ez a veszély, ahol a szülőknek egyáltalán nincs, vagy csak alkalmi munkájuk van. Az oktatási-, nevelési intézmények feladata a saját eszköztáruk alkalmazásával enyhíteni a gyermeket érő negatív hatásokat.

Az alábbiakban képek kaphatunk az intézmények gyermek, illetve tanuló létszámáról és néhány a gyermekvédelmi tevékenységről az intézmények adatszolgáltatása alapján.

- **Román Nemzetiségi Óvoda**

A Román Nemzetiségi Óvodában igen magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, ezért az intézmény legfontosabb feladatai közé tartozik ezeknek a gyermekek fejlesztése, hátrányainak lefaragása.

Az óvodások összlétszáma a tanév elején **120** gyermek volt, akik közül **81 fő hátrányos helyzetű** és **26 halmozottan hátrányos helyzetű. Sajátos nevelési igényű** gyermekek száma **3 fő**.

Az intézményben észlelt problémák száma 12, amely a gyermekek hiányzásából, illetve abból tevődött össze, hogy a szülők nem tettek eleget azon kötelezettségüknek, hogy gyermeküket elvigyék a szakértői bizottság elé. A problémák miatti családlátogatások száma 7 volt. A beszámoló szerint a Gyermekjóléti Szolgálattal való kapcsolattartás állandó, ahogyan a szülőkkel is, akikről elmondható, hogy együttműködőek.

- **Márki Sándor Általános Iskola**

A Márki Sándor Általános Iskolában tanuló gyermekek száma: **115 fő**,

ebből alsó tagozatos: **54 fő**;

felső tagozatos: **61 fő**;

az összlétszámból hátrányos helyzetű tanulók száma: **85 fő**;

halmozottan hátrányos helyzetű tanuló: **43 fő**;

az iskola által veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma: **9 fő**;

napközisek száma: **50 fő**;

tanulósobára járók száma: **24 fő**.

Korrepetálásban részesülő gyermekek száma: **50 fő**.

Az erre fordított órák száma

alsó tagozatban: **2 óra / hét**;

felső tagozatban: **16 óra / hét**.

Az iskolában működő szakkörök, klubok, önképző csoportok, táborok, rendszeres szabadidő és prevenció programok, amelyek a következők: **„Beszélő kezek” szakkör, társastánc, kreatív szakkör, színjátszó szakkör, zongora, sportkör, aerobic, énekkar, gyógytorna, matematika és magyar nyelv- és irodalomból felzárkóztató szakkör.**

Gyermekekkel kapcsolatban észlelt problémák száma: **30**.

Jellege: **igazolatlan mulasztás, csavargás, fejtetvesség, magatartási problémák.**

A gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: **5 család**.

A családlátogatási alkalmak száma: **7 alkalom**.

Hány esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé: **16 alkalommal**.

Problémák miatt szakértői bizottság elé küldött gyermek: **5 fő**.

A gyermekvédelmi felelős a Márki Sándor Általános Iskolában **rendelkezik** négyszemközti beszélgetésre alkalmas helyiséggel, és fogadó órával, mellyel lehetőséggel a szülők nem élnek. A problémákról készül írásos dokumentáció és esetkövetés.

A gyermekvédelmi felelős gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen nem vett részt.

- **Román Nemzetiségi Általános Iskola**

A Román Nemzetiségi Általános Iskolába tanuló gyermekek száma: **138 fő**,

ebből alsó tagozatos: **68 fő**;
felső tagozatos: **70 fő**;
az összlétszámból hátrányos helyzetű tanulók száma: **52 fő**;
halmozottan hátrányos helyzetű tanuló: **13 fő**;
az iskola által veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma: **9 fő**.

Napközisek száma: **66 fő**;
Tanulószobára járók száma: **16 fő**.

Korrepetálásban részesülő gyermekek száma: **40 tanuló**.
Az erre fordított órák száma havonta: **12 óra/ hó**.
Az iskolában működő szakkörök, klubok, önképző csoportok, táborok, rendszeres szabadidős és prevenciós programok száma összesen: **11 csoport**.

Amelyek a következők: **angol, német, furulya, mazsorett, gitár, úszás, hittan, rajz, történelem, román, számítástechnika szakkörök**.

Gyermekekkel kapcsolatban észlelt problémák száma: **3**.
Jellege: **iskolába járás elmulasztása, személyi higiénia hiánya, ebédterítési díj befizetésének elmulasztása**.
A gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: **2 család**
A családlátogatási alkalmak száma: **3 alkalom**
Hány esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé: **4 esetben**.
Problémák miatt szakértői bizottság elé küldött gyermek: **-**.

A gyermekvédelmi felelős a Román Nemzetiségi Általános Iskolában **rendelkezik** négy szemközti beszélgetésre alkalmas helyiséggel, és fogadó órával, melyen 2 alkalommal keresték fel. A problémákról készül írásos dokumentáció és esetkövetés.
A gyermekvédelmi felelős gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen nem vett részt.

- **Harruckern János Közoktatási Intézmény**

A Harruckern János Közoktatási Intézmény kétegyházi iskolájában tanulók száma: **162 fő**,

ebből kétegyházi 18. év alatti tanuló: **35 fő**;
az iskola által veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma: **25 fő**.

Az iskolában működő szakkörök, klubok, önképző csoportok, táborok, rendszeres szabadidős és prevenciós programok száma összesen: **1 csoport**.

Amely a következő: **rajz**.

Gyermekekkel kapcsolatban észlelt problémák jellege: **magatartási problémák és igazolatlan mulasztás**.

A gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: **3 család**.

A családlátogatási alkalmak száma: **3 alkalom**.

Hány esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé: **3 esetben**.

A gyermekvédelmi felelős a helyi középiskolában **rendelkezik** négy szemközti beszélgetésre alkalmas helyiséggel, és fogadóórával, melyen kétegyházi tanulók szülei nem keresték fel az elmúlt évben. A problémákról készül írásos dokumentáció és esetkövetés.

A gyermekvédelmi felelős gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen vett részt.

- **Bölcsőde**

A Bölcsődében 2012. év folyamán ellátott gyermekek száma: **50 fő.**

Hátrányos helyzetű gyermekek száma: **13 fő.**

Az intézmény által veszélyeztetettnek tartott gyermekek száma: **3 fő.**

A bölcsődés gyermekek körében észlelt problémák száma: **2.**

Jellege: **anyaghiány, illetve elhanyagolás okozta problémák.**

Gyermekjóléti Szolgálat felé történő jelzések száma: **2.**

Hány gyermeket kellett továbbküldeni más szakemberhez: **1 gyermeket.**

Az intézményben a gyermekvédelmi munkatárs részére rendelkezésre áll a négy szemközti beszélgetésre alkalmas helyiség, de fogadó óra kijelölve nincsen. A felelős írásos dokumentációt vezet a felmerülő problémákról.

Az elmúlt esztendőben a fenti problémák miatti családlátogatás nem történt, a problémák megbeszélése a napi szintű szülőkkel való találkozások alkalmával történt. A szülők többségében együttműködőek, az egyes problémák visszatérése esetén történik a Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzés.

Az intézmény munkatársa 2012. évben egy alkalommal részt vett gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen.

Gyula és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás Egységes Pedagógiai Szakszolgálati Intézménytevékenysége

A gyermekekkel kapcsolatos tevékenységnek részét kell képezze a Pedagógiai Szakszolgálat tevékenysége is, hiszen a hátránnyal küzdő gyermekek fejlesztésének, felzárkóztatása az Ők szakmai feladatuk. A beszámoló további részében ennek a tevékenységnek a feltett kérdésekre adott válaszok alapján összeállított leírása következik.

1.) A Szakszolgálat által nyújtott szolgáltatások száma:

3-6 évesek számára:

nevelési tanácsadás egész évben: 84 fő

logopédia egész évben: 64 fő

7-10 évesek számára:

nevelési tanácsadás egész évben: 38 fő

logopédia egész évben: 28 fő

11-14 évesek számára:

nevelési tanácsadás egész évben: 8 fő

pályaválasztási tanácsadás: 63 fő

15-18 évesek számára:

nevelési tanácsadás: 3 fő

2.) Ki igényelte a szolgáltatást?

Szülő: a szülő beleegyező nyilatkozata nélkül semmilyen szolgáltatást nem nyújthatunk, így a szülő minden alkalommal igényli a szolgáltatást, ez összesen:

nevelési tanácsadás esetén: 133 fő

logopédia ellátás esetén: 92 fő

pályaválasztási tanácsadás esetén: 63 fő

Óvoda:

nevelési tanácsadás esetén: 84 fő

logopédia ellátás esetén: 64 fő

Iskola:

nevelési tanácsadás esetén: 49 fő

logopédia ellátás esetén: 28 fő

pályaválasztási tanácsadás esetén: 63 fő

Gyermekjóléti szolgálat: -

Gyermekpszichiátriai gondozó: -

Védőnői szolgálat: -

Más: -

3.) Milyen rendszerességgel végeztek egyéni/ csoportos tanácsadást:

- az iskolában: heti rendszerességgel;
- óvodában: heti rendszerességgel;
- szülők számára: megkeresés szerint bármikor, havonta egyszer fogadóóra formájában, év elején, félévkor, év végén szülői értekezlet formájában;
- gyermekjóléti szolgálat számára: megkeresés szerint.

4.) Milyen típusú vizsgálatokat készítettek és hány főnek:

- őszi szűrővizsgálat óvodásoknak:
 - nevelési tanácsadás: 62 fő
 - logopédia: 29 fő
- iskolaérettségi vizsgálat óvodásoknak: 43 fő
- logopédiai vizsgálat iskolásoknak: 28 fő
- egyéni tanulási képességvizsgálat: 26 fő
- pszichológiai vizsgálat: 12 fő

5.) Milyen típusú terápiát végeztek és hány főnek:

5.1. NEVELÉSI TANÁCSADÁS

A szakszolgálati munka során a pszichológiai munka egyéni, illetve csoportos szinten történik, a fennálló problémától, a hozzánk forduló igényeitől és szükségleteitől függően. A pszichológiai ellátási formák a következők voltak:

- egyéni pszichoterápia
- szociális készségfejlesztő és önismereti csoport óvodában és iskolában.

Az intézményben folyó gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai munka csoportos formában történik. A foglalkozások a következők:

- óvodai általános készségfejlesztés;
- óvodás diszlexia prevenció foglalkozás;
- iskolás tanulók általános készségfejlesztése;
- iskolás BTM-es tanulók prevenció és reedukációs ellátása.

5.2. LOGOPÉDIA

A logopédia ellátás során a beszéd és kommunikáció hibáinak és zavarainak szűrése, diagnosztikája és terápiája történik.

A logopédiai foglalkozásokon, terápiákon való megjelenést a munkanaplóban, valamint a szakszolgálat nyomtatványán külön vezeti a logopédus.

A szakszolgálaton belül a logopédiai munka során csoportos formában zajlik a munka. A következő típusú foglalkozások vehetők igénybe:

- megkésett beszédfejlődés terápia;
- logopédiai terápia.

5.3. TOVÁBBTANULÁSI ÉS PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÁS

A pályaválasztási tanácsadás az általános iskola 7-8. osztályos tanulóinak szól, főként osztályfőnöki óra keretében a pszichológus kolléga közreműködésével. Tanácsadás keretében felhívjuk a tanulók figyelmét az érdeklődési területekre, és a választható iskolatípusokra. Egyéni pályaorientációs tanácsadást bárki kérhet, aki a működési körzetünkben lakik, illetve ide jár iskolába. A pályaválasztási tanácsadást minden általános iskola kérte.

1. Nevelési tanácsadás: 2012. január 1. – augusztus 31. között
/fejlesztő foglalkoztatásban, terápiás gondozásban részesült ellátottak legalább hat alkalommal/

Kétegyháza Óvoda	58 fő
Középiskolás (kétegyházi lakos):	3 fő
Kétegyháza Márki S. Ált. Isk.	21 fő
<u>Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált Isk.</u>	<u>20 fő</u>
Összesen:	102 fő

2. Logopédiai ellátás: 2012.január 01.- augusztus 31. között

Kétegyháza Óvoda	35 fő
Kétegyháza Márki S. Ált. Isk.	6 fő
<u>Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált. Isk.</u>	<u>11 fő</u>
Összesen:	52 fő

3. Pályaválasztási tanácsadás /2012. január 1. és augusztus 31. között minimum 1 alkalommal való megjelenés esetén/

Kétegyháza Márki Ált. Iskola.	17 fő
<u>Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált. Iskola.</u>	<u>14 fő</u>
Összesen:	31 fő

1. Nevelési tanácsadás 2012. szeptember 1. – december 31. között
/fejlesztő foglalkoztatásban, terápiás gondozásban részesült ellátottak legalább hat alkalommal/

Kétegyháza Óvoda	46 fő
Kétegyháza Márki S. Ált. Isk.	19 fő
Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált Isk.	14 fő
<u>Kétegyházi lakos szakközépiskolás</u>	<u>3 fő</u>
Összesen:	82 fő

2. Logopédiai ellátás: 2012. szeptember 1.- december 31. között

Kétegyháza Óvoda	29 fő
------------------	-------

Kétegyháza Márki S. Ált. Isk.	3fő
<u>Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált. Isk.</u>	<u>8 fő</u>
Összesen:	40 fő

3. Pályaválasztási tanácsadás

Pályaválasztási tanácsadás /2012. szeptember 1. és december 31. között minimum 1 alkalommal való megjelenés esetén/

Kétegyháza Márki Ált. Iskola.	15 fő
<u>Kétegyháza Román Nemzetiségi Ált. Iskola.</u>	<u>17 fő</u>
Összesen:	32 Fő

6.) Milyen időközönként végeztek fejlesztő foglalkozásokat, milyen típusúakat?

Az óvodás és iskoláskorú beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek számára heti 1 alkalommal tartunk fejlesztő foglalkozásokat óvodai általános készségfejlesztés, óvodás diszlexia prevenciós foglalkozás, iskolás tanulók általános készségfejlesztése, iskolás BTM-es tanulók prevenciós és reedukációs ellátás formájában.

A részképeség egyenetlenséggel rendelkező óvodáskorú gyermekek esetében is heti 1 alkalommal tartunk óvodai általános készségfejlesztést és mozgásfejlesztést.

Pszichológiai terápiák heti 1 alkalommal folynak egyéni és csoportos formában.

A szakszolgálaton belül a logopédiai foglalkozások heti 1 alkalommal csoportos és egyéniformában vehetők igénybe. A következő típusú foglalkozások vannak jelenleg:

- megkésett beszédfejlődés terápia;
- logopédiai terápia.

7.) Hányszor vett részt észlelő- és jelzőrendszeri esetmegbeszélésen?

Egyszer sem kaptunk meghívót esetmegbeszélésre.

8.) Mi a véleménye a gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködéséről?

Megfelelő.

9.) Javaslat a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

Havi rendszerességgel összehívott észlelő- és jelzőrendszeri megbeszélések tartása.

Védőnői Szolgálat tevékenysége

Kétegyháza 1-es körzetben 2012. év december 31-én 107 gyermek gondozott volt nyilvántartva, 2-es körzetben 100 gyermek.. A szociális veszélyeztetettség az 1-es körzetben 4 gyermeket érintett a 2-es körzetben 14 gyermeket..2012-ben 11 esetben történt írásos megkeresés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, ebből egy esetben a jegyzői gyámhatóság felé történt a megkeresés.

A jelzések a legtöbb esetben gyermekelhanyagolással összefüggésben történtek, mint például a tetvesség, a védőoltásoktól való távolmaradás, szülői elhanyagoló magartás. 2012-ben egy esetben fordult elő súlyos szülői elhanyagolás, aminek következtében a gyermekeket a családból ki kellett emelni.

A gyermekjóléti szolgálat felé, minden esetben a szakmai előírásoknak megfelelően írásban történt a jelzés.

A szülőkkel a kapcsolatot a védőnő személyesen tartja, azokban az esetekben, ahol igazolni szükséges a szülő tájékoztatását írásban történik. Ilyen esetek a védőoltásra idézések a tetvesség esetén az írásos tájékoztatók.

Területi védőnői gondozás összefoglalása 2012. 12. 31. állás szerint.

	Gondozott családok száma	Gondozott 0-7 évesek száma	Veszélyeztetettek száma (egészségügyi és szociális okból)
Kétegyháza 1-es körzet	101	107	13
Kétegyháza 2-es körzet	83	100	31

7. számú táblázat

A családlátogatások száma: 2012-ben Kétegyháza 1-es körzetében 307, Kétegyháza 2-es körzetében 389 családlátogatás történt

A jelzőrendszer tagjaival a kapcsolattartás folyamatos, mivel az óvodában, iskolában a problémákat rendszeresen jelzik a szolgálat felé, ezek leginkább higiéniai kapcsolatos problémák. A gyermekjóléti szolgálattal a kapcsolattartás jó, mivel sajnos nagyon sok olyan gyermek él a községben, akiket közösen kell gondozunk.

Várandósgondozás

2012-ben összesen 41 várandóst gondozása történt, ebből 14 volt valamilyen okból veszélyeztetett. Három kiskorú várandóst vettem nyilvántartásba 2012-ben. Szociális okból 3 várandós volt veszélyeztetett. 1 titkolt terhességből született gyermek.

Iskolai tevékenység

Az iskolai tevékenység részei a szűrővizsgálatok, a tetvesség ellenőrzése, valamint rendszeres egészségfejlesztés. A pedagógiai szakszolgálat munkája nagyon fontos az óvodában, iskolában, különösen a hátrányos helyzetű és még valamilyen tanulási problémával küzdő gyermekek fejlesztésében, sok esetben volt példa együttműködésre, akár a problémás esetek feltárásában is.

Az oktatási intézményekben végzett munka 2011/2012-es tanévben az alábbi táblázatból ítélhető meg.

	Október 1-én beíratottak száma	Szociális okból veszélyeztetettek	Tetvesség kiszűrtek száma	Egészségfejlesztő órák száma
Márki Sándor Ált. Iskola	111 fő	28 fő	17 fő	4
Román Nemzetiségi Á. I.	134 fő	7 fő	12 fő	2
Harrucken J. Középiskola	172 fő	93 fő	4 fő	4

8. számú táblázat

A veszélyeztetettség szempontjai mások, mint az oktatási intézményeké, emiatt előfordulhat, hogy nem egyeznek a számok

Hatósági ellenőrzések

2012. évben egy alkalommal történt a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által végzett, I. fokú gyámhatósági tevékenység céllellenőrzés.

Az ellenőrzés során három ideiglenes hatályú elhelyezést vizsgáltak, amely öt kiskorút érintett. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az eljárásokban nem kerültek meghallgatásra az elhelyezést illetően a felügyelet nélkül maradt gyermekek szülei. Ennek oka az volt, hogy négy kiskorúnak a szülei azonnali elzárásra kerültek, egy kiskorúnak a szülei pedig külföldre távoztak. A véleményük kikérésnek megkísérlése elhúzta volna az azonnali cselekvést megkívánó helyzetben való döntést. Ezt a hibát a későbbi eljárásokban kiküszöböltük. A jegyzői gyámhatóság ügyiratkezelésében hiányosság, mulasztás nem volt feltárható.

Kapcsolatok, fejlesztési javaslatok, teendők

A településen működő gyermekvédelmi tevékenység gyakorlati tapasztalatai alapján elmondható, hogy szükséges a jelzőrendszer tagjainak szorosabb, egymást támogató, megerősítő munkája a hatékonyság érdekében. A gyermekek érdekében, gyakran nehéz és kellemetlen döntéseket mindenkor fel kell vállalnia az együttműködő jelzőrendszer tagoknak.

A gyermekjóléti szolgálat számára feladatot jelent a jelzőrendszer tagjainak együttműködését szabályozó megállapodások jogszabályi változásokhoz és helyi szükségletekhez igazított aktualizálása.

2013. január 01. napjától érezhető nehézséget okoz a gyermekeket érintő hatósági intézkedésekben való részvétel, annak Gyulára történt áthelyezése miatt. Hiányként mutatkozik meglátásunk szerint a családok problémáinak közvetlen személyes ismerete, nem lehetséges a problémák kizárólagos, hatósági úton történő megoldása. További probléma, hogy már nem rendelkezünk konkrét információkkal a gyermekeket érintő hatósági intézkedések kimeneteléről, védelembé vételekről, azok fenntartásáról, illetve megszüntetéséről. A Gyámhivatalnak nincsen tájékoztatási kötelezettsége, annak ellenére, hogy bizonyos ellátások, úgymint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás biztosítása a védelembé vett gyermekek részére a vonatkozó jogszabály értelmében csak természetben biztosítható.

Minden egyes gyermek, illetve őt nevelő család problémája komplex gondolkodást igényel. Ehhez szükséges a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a szociális iroda közötti szoros együttműködés, minden lehetséges segítségforma biztosítása érdekében. Törekedni kell ennek a kapcsolatnak az életben tartására, az ügyintézők közötti személyes, helyismereten alapuló információ áramlására, szem előtt tartva a helyi Gyermekjóléti Szolgálat felelősségét ebben az igazgatási rendszerben.